

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2011,

o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

HLAVA I

Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje poskytování peněžitých dávek osobám se zdravotním postižením určených ke zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení a k podpoře jejich sociálního začleňování, a průkaz osoby se zdravotním postižením.

§ 2

Druhy dávek

Osobám se zdravotním postižením se poskytují tyto dávky

- a) příspěvek na mobilitu,
- b) příspěvek na zvláštní pomůcku.

§ 3

Okruh oprávněných osob

Nárok na příspěvek na mobilitu a na příspěvek na zvláštní pomůcku má při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně

- a) osoba, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu podle jiného právního předpisu¹⁾ nebo která má na území České republiky trvalý pobyt podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany podle jiného právního předpisu³⁾,

¹⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

- c) cizinec bez trvalého pobytu na území České republiky, kterému tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu,
- d) občan členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle jiného právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, nevyplývá-li mu nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie⁴⁾,
- e) rodinný příslušník občana členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle jiného právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, nevyplývá-li mu nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie⁴⁾,
- f) cizinec, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k dlouhodobému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾,

a to, pokud má bydliště na území České republiky; co se rozumí bydlištěm stanoví zákon o pomoci v hmotné nouzi⁵⁾.

§ 4

Zvláštní ustanovení ve vztahu k dětem

Je-li oprávněnou osobou dítě⁶⁾, je orgán příslušný k rozhodování o dávkách povinen při rozhodování o nároku na dávku a její výši vždy sledovat dosažení nejlepšího zájmu dítěte.

§ 5

Příslušnost k rozhodování o dávkách

(1) O dávkách podle tohoto zákona rozhoduje Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“).

(2) O odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 1 rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“).

HLAVA II

Příspěvek na mobilitu

§ 6

Nárok na příspěvek na mobilitu

(1) Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší 1 roku, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, a opakovaně se v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována.

⁴⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství.

⁵⁾ Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Čl. 1 Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb.

(2) Podmínky nároku na příspěvek na mobilitu podle odstavce 1, s výjimkou podmínky opakovaného dopravování, musí být splněny po celý kalendářní měsíc.

(3) Splnění podmínky opakovaného dopravování prokazuje žadatel čestným prohlášením.

§ 7

Výše příspěvku na mobilitu

(1) Výše příspěvku na mobilitu činí za kalendářní měsíc 400 Kč.

(2) Jestliže byl osobě uvedené v § 6 odst. 1 přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla, činí výše příspěvku na mobilitu za kalendářní měsíc 200 Kč, a to po dobu 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích, počínaje od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž rozhodnutí o příspěvku na zvláštní pomůcku nabylo právní moci.

§ 8

Posuzování zdravotního stavu

(1) Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace se pro nárok na příspěvek na mobilitu posuzuje podle zákona o sociálních službách⁷⁾, stejným způsobem jako pro účely příspěvku na péči.

(2) Jestliže byl zdravotní stav žadatele o příspěvek na mobilitu již posouzen pro účely příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, vychází krajská pobočka Úřadu práce při rozhodování o příspěvku na mobilitu z tohoto posudku. V ostatních případech požádá krajská pobočka Úřadu práce okresní správu sociálního zabezpečení o posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.

HLAVA III

Příspěvek na zvláštní pomůcku

§ 9

Podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku

(1) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení nebo těžké zrakové postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

(2) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

⁷⁾ § 9 a 10 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. /2011 Sb.

(3) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než jeden rok.

(4) Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

(5) Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku dále je, že

- a) osoba je starší
 1. 3 let, je-li tento příspěvek poskytován na pořízení motorového vozidla nebo na úpravu bytu,
 2. 15 let, je-li tento příspěvek poskytován na pořízení vodícího psa, nebo
 3. 1 roku v ostatních případech,
- b) zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsluhu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím; přitom se přihlíží i k dalším pomůckám, zdravotnickým prostředkům, úpravám a předmětům, které osoba využívá,
- c) osoba může zvláštní pomůcku využívat nebo může zvláštní pomůcku využívat ve svém sociálním prostředí.

(6) Je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla, je rovněž podmínkou, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo je schopna být převážena motorovým vozidlem; splnění podmínky opakovaného dopravování prokazuje žadatel čestným prohlášením.

(7) Příspěvek na zvláštní pomůcku nelze poskytnout, jestliže zvláštní pomůcka je zdravotnickým prostředkem, který je plně nebo částečně hrazen z veřejného zdravotního pojištění anebo je osobě zapůjčen příslušnou zdravotní pojišťovnou. Tento příspěvek nelze rovněž poskytnout na pořízení zvláštní pomůcky, která není osobě hrazena z veřejného zdravotního pojištění nebo zapůjčena zdravotní pojišťovnou z důvodu nedostatečné zdravotní indikace.

(8) Příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. Tato podmínka se nevyžaduje, je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla nebo je-li oprávněnou osobou dítě⁶⁾.

(9) Příspěvek na zvláštní pomůcku, který je poskytován na pořízení motorového vozidla, se opětovně poskytne při splnění podmínek uvedených v odstavcích 2, 5 a 6 nejdříve po uplynutí 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích, počínaje od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo právní moci předchozí rozhodnutí o tomto příspěvku; to neplatí, jestliže osoba tento příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátila, popřípadě jí jeho vrácení bylo prominuto.

(10) Příspěvek na zvláštní pomůcku, který je poskytován na pořízení vodícího psa, se poskytne jen na pořízení psa, který byl vycvičen a předán právnickou nebo fyzickou osobou,

kteřá je členem mezinárodní organizace sdružující výcvikové školy. Podmínka členství v mezinárodní organizaci sdružující výcvikové školy se považuje za splněnou, i pokud není právnická nebo fyzická osoba jejím členem, avšak podala přihlášku za členu, nejdéle však po dobu 2 let ode dne podání této přihlášky. Prováděcí právní předpis stanoví dovednosti vodičího psa, které musí splňovat.

(11) Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, těžce sluchově postiženým osobám, těžce zrakově postiženým osobám a osobám s těžkou nebo hlubokou mentální retardací, na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek, stanoví prováděcí právní předpis.

(12) Při rozhodování o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku, která není uvedena v seznamu podle odstavce 11, se posuzuje, zda je tato konkrétní zvláštní pomůcka z hlediska využití srovnatelná s druhy a typy zvláštních pomůcek uvedenými v seznamu podle odstavce 11.

§ 10

Stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku

(1) Na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je nižší než 35 000 Kč, se příspěvek na zvláštní pomůcku poskytne v případě, je-li příjem osoby a příjem osob s ní společně posuzovaných nižší než šestinásobek životního minima jednotlivce nebo životního minima společně posuzovaných osob podle zákona o životním a existenčním minimu⁸⁾. Z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména žádá-li osoba opakovaně o příspěvek na různé zvláštní pomůcky, jejichž cena je nižší než 35 000 Kč, lze tento příspěvek poskytnout, i když příjem osoby a příjem osob s ní společně posuzovaných přesahuje částku životního minima podle věty první.

(2) Výše příspěvku na zvláštní pomůcku podle odstavce 1 se stanoví tak, aby spoluúcast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky, nejméně však 1 000 Kč.

(3) Výše příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je vyšší než 35 000 Kč, se stanoví tak, aby spoluúcast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku činí 350 000 Kč.

(4) Jestliže osoba nemá dostatek finančních prostředků ke spoluúčasti podle odstavce 3, krajská pobočka Úřadu práce s přihlédnutím k míře využívání zvláštní pomůcky, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu⁸⁾ a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům určí nižší výši spoluúčasti, minimálně však 1 000 Kč. Celkové sociální a majetkové poměry se pro tento účel posuzují podle zákona o pomoci v hmotné nouzi⁹⁾.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nepoužijí na stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných podle zákona o

⁸⁾ Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ § 15 zákona č. 111/2006 Sb.

životním a existenčním minimu⁸⁾ a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům⁹⁾. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla činí 100 000 Kč.

(6) Součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč. Od vyplacených částek se při určování součtu odečítají částky, které osoba v tomto období vrátila nebo jejichž vrácení bylo prominuto.

§ 11 Příjem

(1) Pro účely nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku se příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob rozumí příjmy podle zákona o životním a existenčním minimu. Okruh společně posuzovaných osob se posuzuje podle zákona o životním a existenčním minimu⁸⁾.

(2) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem, je kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku.

(3) Příjem se stanoví jako měsíční průměr příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku nebo součtu měsíčních příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku a osob s ním společně posuzovaných.

§ 12 Povinnost vrátit příspěvek na zvláštní pomůcku

(1) Osoba, které byl vyplacen příspěvek na zvláštní pomůcku, je povinna tento příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátit, jestliže

- a) nepoužila tento příspěvek do 3 měsíců ode dne jeho vyplacení nebo ve lhůtě stanovené krajskou pobočkou Úřadu práce na pořízení zvláštní pomůcky,
- b) nepoužila vyplacený příspěvek v plné výši do 3 měsíců ode dne jeho vyplacení,
- c) v období před uplynutím 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích ode dne vyplacení příspěvku pozbyla bez vlastního zavinění vlastnické právo ke zvláštní pomůcce,
- d) v období před uplynutím 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích ode dne vyplacení příspěvku přestala bez vlastního zavinění zvláštní pomůcku užívat,
- e) se přestala opakovaně dopravovat nebo přestala být schopna převozu motorovým vozidlem, byl-li vyplacen příspěvek na pořízení motorového vozidla,
- f) použila příspěvek v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání, nebo
- g) se prokáže, že osoba, uvedla v žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku nepravdivé nebo zkreslené údaje.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 není povinna vyplacený příspěvek na zvláštní pomůcku nebo jeho poměrnou část vrátit, jestliže

- a) v období před uplynutím 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích ode dne jeho vyplacení přestala užívat zvláštní pomůcku, přestala se opakovaně dopravovat nebo pozbyla schopnost být převážena motorovým vozidlem z důvodu změny zdravotního stavu,

- b) byl vyplacen příspěvek na pořízení vodícího psa a tento v období před uplynutím 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích ode dne vyplacení příspěvku zemře nebo ztratí své dovednosti z důvodu onemocnění nebo úrazu, k němuž došlo bez zavinění příjemce dávky, nebo
- c) osoba zemřela.

(3) Povinnost vrátit poměrnou část příspěvku podle odstavce 1 nevzniká, jestliže tato částka nepřesahuje 100 Kč.

(4) Krajská pobočka Úřadu práce může z důvodů hodných zvláštního zřetele rozhodnout o prominutí povinnosti vrátit příspěvek na zvláštní pomůcku nebo jeho poměrnou část podle odstavce 1.

HLAVA IV

Společná ustanovení

Díl 1

Nárok na dávku a na její výplatu

§ 13

(1) Nárok na dávku vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a podáním žádosti o přiznání dávky.

(3) Příspěvek na mobilitu může být přiznán a vyplácen nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o přiznání příspěvku na mobilitu. Příspěvek na zvláštní pomůcku lze poskytnout též na zvláštní pomůcku, která byla zakoupena v průběhu 12 kalendářních měsíců předcházejících dni zahájení řízení o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku podle tohoto zákona.

§ 14

Změna nároku na dávku a její výplatu

(1) Jestliže dávka byla přiznána nebo je vyplácena v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byla neprávem odepřena anebo byla přiznána od pozdějšího data, než od jakého náleží, dávka se zvýší nebo přizná a dlužná částka se doplatí, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na dávku nebo její zvýšení.

(2) Jestliže dávka byla přiznána nebo je vyplácena ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byla přiznána nebo se vyplácí neprávem, dávka se odejme nebo se její výplata zastaví nebo sníží, a to od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, za který dávka již byla vyplácena.

(3) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku na mobilitu, výše tohoto příspěvku se změní od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který dávka již byla vyplacena.

(4) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek na mobilitu tak, že tento příspěvek nenáleží, odejme se tento příspěvek od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který dávka již byla vyplacena.

§ 15

Zánik nároku na dávku a její výplatu

(1) Nárok na dávku nezaniká.

(2) Nárok na výplatu dávky zaniká uplynutím 1 roku ode dne, od kterého dávka náleží, pokud nejde o případy uvedené v § 14 odst. 1. Lhůta neběží po dobu řízení o dávce a po dobu řízení o žalobě u soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví.

§ 16

Přechod nároku na dávku a její výplatu

(1) Zemřela-li oprávněná osoba po uplatnění nároku na dávku, nabývají nárok na částky, na něž vznikl nárok do dne smrti oprávněné osoby, postupně manžel, děti a rodiče, jestliže žili s oprávněnou osobou v době její smrti ve společné domácnosti. Podmínka společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod po zemřelém.

(2) Byla-li dávka přiznána před smrtí oprávněné osoby, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněné osoby, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v odstavci 1.

(3) U příspěvku na zvláštní pomůcku se podle odstavce 1 nebo 2 postupuje jen v případě, jestliže zvláštní pomůcka byla zakoupena před smrtí oprávněné osoby, jinak nárok na tuto dávku a její výplatu zaniká.

§ 17

Nepřípustnost výkonu rozhodnutí a dohody o srážkách

Dávky podle tohoto zákona nepodléhají výkonu rozhodnutí a nemohou být předmětem dohody o srážkách.

Díl 2

Výplata dávek

§ 18

Způsob výplaty dávek

(1) Příspěvek na mobilitu se vyplácí do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který náleží.

(2) Příspěvek na zvláštní pomůcku se vyplatí do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž rozhodnutí o jeho přiznání nabylo právní moci.

(3) Dávky se vyplácejí v české měně převodem na platební účet určený příjemcem dávky nebo prostřednictvím sociální karty¹⁰⁾. Způsob výplaty určuje příjemce dávky.

(4) Dávky se do ciziny nevyplácejí.

(5) Dávka se považuje za vyplacenou dnem odepsání příslušné částky ve prospěch účtu uvedeného v odstavci 3.

§ 19

Příjemce, jiný příjemce a zvláštní příjemce

(1) Příjemcem dávky je oprávněná osoba, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Namísto oprávněné osoby je příjemcem dávky zákonný zástupce nebo jiná fyzická osoba, které byla nezletilá oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu (dále jen „jiný příjemce dávky“).

(3) Krajská pobočka Úřadu práce rozhodne o ustanovení zvláštního příjemce dávky, jestliže oprávněná osoba nebo jiný příjemce dávky nemůže dávku přijímat. S ustanovením zvláštního příjemce musí oprávněná osoba, popřípadě jiný příjemce dávky souhlasit; to neplatí, jestliže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tento souhlas dát. Zvláštním příjemcem může být ustanovena jen osoba, která s tímto ustanovením souhlasí. Zvláštní příjemce je povinen používat dávku ve prospěch oprávněné osoby. Zvláštní příjemce používá dávku podle pokynů oprávněné osoby, s výjimkou osoby, která vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tyto pokyny udělovat. Krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven. Krajská pobočka Úřadu práce rovněž zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže zvláštní příjemce neplní své povinnosti, a ustanoví zvláštním příjemcem jinou osobu.

Díl 3

Řízení o dávkách

§ 20

Účastníci řízení

Účastníkem řízení je pouze žadatel o dávku nebo osoby uvedené v § 16 odst. 1.

§ 21

Zahájení řízení

¹⁰⁾ § 4b zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. /2011 Sb.

(1) Řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(2) Řízení o změně výše již přiznaného příspěvku na mobilitu nebo o jeho odnětí nebo o zastavení výplaty se zahajuje na návrh oprávněné osoby nebo z moci úřední. Návrh na změnu výše příspěvku na mobilitu se podává na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(3) Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví pro řízení o dávce opatrovníka též osobě, která není schopna vzhledem ke svému zdravotnímu stavu jednat samostatně a nemá zástupce; o ustanovení opatrovníka rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce na základě lékařského posudku ošetřujícího lékaře.

§ 22

Náležitosti žádosti

Žádost o dávku, kromě náležitostí podání podle správního řádu, dále obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, rodné číslo, rodinný stav a adresu místa trvalého pobytu každé společně posuzované osoby, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku,
- b) doklad o výši příjmu žadatele o dávku a společně posuzovaných osob v rozhodném období, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku,
- c) označení praktického lékaře, který registruje žadatele o dávku,
- d) četnost a důvod dopravy, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla,
- e) druh zvláštní pomůcky a doklad osvědčující cenu zvláštní pomůcky nebo její předpokládanou cenu, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku,
- f) čestné prohlášení podle § 6 odst. 3, jde-li o žádost o příspěvek na mobilitu,
- g) čestné prohlášení podle § 9 odst. 6, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla.

§ 23

Přerušeni řízení

Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na mobilitu a o příspěvku na zvláštní pomůcku též na dobu, po kterou okresní správa sociálního zabezpečení posuzuje zdravotní stav žadatele o dávku. Ministerstvo přeruší řízení o odvolání proti rozhodnutí o dávkách podle věty první též na dobu, po kterou posudková komise ministerstva posuzuje zdravotní stav účastníka řízení.

§ 24

Odvolání

Odvolání podané proti rozhodnutí o příspěvku na mobilitu nemá odkladný účinek.

§ 25

Povinnosti žadatele o dávku

(1) Žadatel o dávku je povinen

- a) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému zdravotnickému zařízení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mu byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, je-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzván, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí,
- b) prokázat skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
- c) písemně ohlásit krajské pobočce Úřadu práce v průběhu řízení o dávce změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o dávku, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala.

(2) Je-li žadatelem o dávku občan členského státu Evropské unie, který je hlášen na území České republiky k přechodnému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾, nebo je-li žadatelem jeho rodinný příslušník¹⁾, který je hlášen na území České republiky k přechodnému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾, je povinen poskytnout písemný souhlas s tím, aby krajská pobočka Úřadu práce zjišťovala údaje rozhodné pro posouzení, zda je neodůvodnitelnou zátěží systému dávek pro osoby se zdravotním postižením podle tohoto zákona (dále jen „neodůvodnitelná zátěž systému“).

Díl 4

Povinnosti oprávněné osoby a jiného příjemce dávky

§ 26

(1) Oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku na mobilitu, popřípadě zvláštní příjemce je povinen

- a) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na příspěvek na mobilitu, jeho výši a výplatu,
- b) na výzvu příslušné krajské pobočky Úřadu práce prokázat skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, není-li v této výzvě určena delší lhůta.

(2) Oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku na zvláštní pomůcku, popřípadě zvláštní příjemce je povinen písemně ohlásit krajské pobočce Úřadu práce do 8 dnů skutečnosti rozhodné pro stanovení povinnosti vrátit příspěvek na zvláštní pomůcku podle § 12.

(3) Výplata příspěvku na mobilitu se zastaví od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém marně uplynula lhůta stanovená ke splnění povinnosti. Výplata

¹⁾ § 15a zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

příspěvku na mobilitu se obnoví od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla povinnost splněna.

§ 27

Přeplatky

(1) Oprávněná osoba nebo jiný příjemce dávky, který přijal dávku, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen tento přeplatek vrátit.

(2) Nárok na vrácení přeplatku zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl vyplacen. Tato lhůta neplyne po dobu řízení o opravném prostředku.

(3) O povinnosti vrátit přeplatek podle odstavců 1 a 2 rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, která dávku vyplácí nebo naposledy vyplácela.

(4) Povinnost vrátit přeplatek nevzniká, jestliže tento přeplatek nepřesahuje částku 100 Kč.

Díl 5

Posuzování neodůvodnitelné zátěže systému

§ 28

(1) Požádá-li o poskytnutí příspěvku na mobilitu nebo příspěvku na zvláštní pomůcku občan členského státu Evropské unie, který je hlášen na území České republiky k přechodnému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾ po dobu delší než 3 měsíce, nebo jeho rodinný příslušník¹⁾, který je hlášen na území České republiky k přechodnému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾ po dobu delší než 3 měsíce, krajská pobočka Úřadu práce současně posuzuje, zda se tato osoba nestala neodůvodnitelnou zátěží systému.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 se nepovažuje za neodůvodnitelnou zátěž systému, jestliže

- a) je účastna nemocenského pojištění¹²⁾,
- b) je jako osoba samostatně výdělečně činná účastna důchodového pojištění¹³⁾,
- c) je osobou, které nárok na sociální výhody vyplývá z přímo použitelného předpisu Evropských společenství⁴⁾,
- d) před zahájením řízení o příspěvku na mobilitu nebo příspěvku na zvláštní pomůcku byla v České republice výdělečně činná a v období 10 let předcházejících dni zahájení řízení

¹²⁾ Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

byla nejméně po dobu 5 let a z toho bezprostředně před zahájením řízení nejméně po dobu 1 roku účastna nemocenského pojištění¹²⁾, nebo jako osoba samostatně výdělečně činná důchodového pojištění¹³⁾ a nemá ke dni zahájení řízení nedoplatek na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

- e) je osobou, která po skončení základního pracovněprávního vztahu, pokud tento vztah založil účast na nemocenském pojištění, nebo samostatné výdělečné činnosti, pokud tato činnost založila účast na důchodovém pojištění, je dočasně práce neschopná v důsledku nemoci nebo úrazu,
- f) je osobou, která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a byla bezprostředně před vstupem do evidence uchazečů o zaměstnání zaměstnána více než 1 rok; podmínkou přitom je, že nejde o osobu, která nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti podle § 39 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona o zaměstnanosti¹⁴⁾,
- g) je osobou, která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, pokud jí bezprostředně před vstupem do evidence uchazečů o zaměstnání skončil základní pracovněprávní vztah uzavřený na dobu kratší 1 roku, založily-li tyto pracovněprávní vztahy účast na nemocenském pojištění; podmínkou přitom je, že nejde o osobu, která nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti podle § 39 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona o zaměstnanosti¹⁴⁾; taková osoba se nepovažuje za neodůvodnitelnou zátěž systému pouze po dobu 6 měsíců od vzetí do evidence,
- h) je osobou, která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a která se stala nezaměstnanou během prvních 12 kalendářních měsíců zaměstnání; podmínkou přitom je, že nejde o osobu, která nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti podle § 39 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona o zaměstnanosti¹⁴⁾; taková osoba se nepovažuje za neodůvodnitelnou zátěž systému pouze po dobu 6 měsíců od vzetí do evidence, nebo
- i) je osobou, která po skončení základního pracovněprávního vztahu, pokud tento vztah založil účast na nemocenském pojištění, nebo samostatné výdělečné činnosti, pokud tato činnost založila účast na důchodovém pojištění, zahájila odbornou přípravu; odbornou přípravou se pro účely tohoto zákona rozumí soustavná příprava na budoucí povolání podle zákona o státní sociální podpoře¹⁵⁾ a rekvalifikace podle zákona o zaměstnanosti¹⁶⁾.

(3) Při posuzování neodůvodnitelné zátěže systému se u osoby, která nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 2, hodnotí systémem bodů tyto skutečnosti:

- a) délka pobytu podle jiného právního předpisu²⁾ na území České republiky,
- b) doba zaměstnání nebo doba výkonu samostatné výdělečné činnosti na území České republiky,
- c) doba soustavné přípravy na budoucí povolání¹⁷⁾ na území České republiky,

¹⁴⁾ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 12 až 16 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ § 108 zákona č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ § 12 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- d) možnost pracovního uplatnění na území České republiky podle získané kvalifikace, nutnosti zvýšené péče při zprostředkování zaměstnání a míry nezaměstnanosti.

(4) Při bodovém hodnocení krajská pobočka Úřadu práce postupuje tak, že

- a) započte v případě osoby, která byla hlášena na území České republiky k pobytu podle jiného právního předpisu²⁾ po dobu
1. od 1 do 3 let, 2 body,
 2. od 3 do 6 let, 4 body,
 3. od 6 do 8 let, 6 bodů,
 4. 8 nebo více let, 8 bodů;
- b) započte v případě osoby, která byla poplatníkem pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nebo která se na území České republiky soustavně připravuje na budoucí povolání¹⁷⁾, po dobu
1. 12 až 24 měsíců, 4 body,
 2. 25 až 36 měsíců, 8 bodů,
 3. 37 až 48 měsíců, 12 bodů,
 4. 49 až 60 měsíců, 16 bodů;
- c) započte v případě osoby, která
1. nemá kvalifikaci, 0 bodů,
 2. má střední vzdělání, 2 body,
 3. má vyšší odborné vzdělání, 4 body,
 4. má vysokoškolské vzdělání, 6 bodů;
- d) započte osobě, které by při zprostředkování zaměstnání nebyla věnována zvýšená péče podle jiného právního předpisu¹⁸⁾, 4 body;
- e) započte osobě, která je hlášena k pobytu podle jiného právního předpisu²⁾ v okrese, v němž míra nezaměstnanosti v kalendářním měsíci předcházejícím dni podání žádosti podle údajů zveřejněných ministerstvem způsobem umožňujícím dálkový přístup
1. přesáhla o více než 10 % průměrnou míru nezaměstnanosti v České republice, 0 bodů,
 2. přesáhla o méně než 10 % průměrnou míru nezaměstnanosti v České republice, 2 body,
 3. byla vyšší než 50 % průměrné míry nezaměstnanosti v České republice a nepřesáhla hodnotu průměrné míry nezaměstnanosti v České republice, 4 body,
 4. byla nižší než 50 % průměrné míry nezaměstnanosti v České republice, 6 bodů.

(5) Za neodůvodnitelnou zátěž systému se považuje osoba, jejíž bodové ohodnocení činí 10 nebo méně bodů. Za neodůvodnitelnou zátěž systému se nepovažuje osoba, jejíž bodové ohodnocení činí 20 nebo více bodů.

(6) V případě, že bodové ohodnocení osoby činí více než 10 bodů a nedosahuje 20 bodů, krajská pobočka Úřadu práce rozhodne, zda jde o osobu, která je neodůvodnitelnou zátěží systému. Při tomto rozhodování se přihlíží k vazbám této osoby na osoby blízké¹⁹⁾,

¹⁸⁾ § 33 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb.

¹⁹⁾ § 116 občanského zákoníku.

kteřé pobývají v České republice, a dále se přihlíží k tomu, zda se jedná jen o dočasné obtíže a zda poskytnutím příspěvku na mobilitu nebo příspěvku na zvláštní pomůcku dotčené osobě nedojde k zatížení systému.

(7) Krajská pobočka Úřadu práce je oprávněna posoudit, zda je osoba neodůvodnitelnou zátěží systému, též opětovně poté, kdy došlo u posuzované osoby ke změně jejích sociálních poměrů.

(8) Správní úřady, orgány sociálního zabezpečení, Policie České republiky, obce, kraje a zaměstnavatelé osob uvedených v odstavci 1 jsou povinni na výzvu krajské pobočky Úřadu práce sdělit údaje potřebné k posouzení, zda osoba je neodůvodnitelnou zátěží systému. Pokud krajská pobočka Úřadu práce oznámí Ministerstvu vnitra, že je osoba neodůvodnitelnou zátěží systému²⁰⁾, je Ministerstvo vnitra povinno informovat příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce o ukončení přechodného pobytu této osoby podle jiného právního předpisu²⁾. Ministerstvo vnitra neprodleně sdělí na žádost krajské pobočky Úřadu práce, zda osobě, která žádá o přiznání příspěvku na mobilitu nebo příspěvku na zvláštní pomůcku nebo které je takový příspěvek poskytován, byl ukončen podle jiného právního předpisu²⁾ pobyt na území České republiky.

Díl 6 Informační systém

§ 29

(1) Údaje o příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku a jejich výši, údaje o žadatelích o tyto dávky, příjemcích těchto dávek a osobách společně posuzovaných jsou vedeny v informačním systému o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí²¹⁾. Krajské pobočky Úřadu práce jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku, včetně osobních údajů, v tomto informačním systému, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň zajišťujícím ochranu osobních údajů²²⁾.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky pro účely rozhodování o příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku poskytuje ministerstvu a krajským pobočkám Úřadu práce

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

²⁰⁾ § 106 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 428/2005 Sb.

²¹⁾ § 4a zákona č. 73/2011 Sb., ve znění zákona č. /2011 Sb.

²²⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území se narodil,
- d) rodné číslo a jeho změny,
- e) státní občanství,
- f) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- h) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- i) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- j) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,
- k) rodné číslo dítěte; je-li dítětem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména a příjmení a datum jeho narození,
- l) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- m) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

- (5) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. c) jsou
- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
 - b) datum narození,
 - c) místo a stát narození, kde se cizinec narodil; v případě, že se narodil na území České republiky, místo a okres narození,
 - d) rodné číslo a jeho změny,
 - e) státní občanství, popřípadě státní příslušnost,
 - f) druh a adresa místa pobytu,
 - g) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
 - h) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
 - i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
 - j) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
 - k) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je dítě cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
 - l) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
 - m) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
 - n) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,
 - o) jméno, popřípadě jména, příjmení nezletilého cizince, který byl cizinci s oprávněním k pobytu na území České republiky nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem s oprávněním k pobytu na území České republiky nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec ,
 - p) jméno, popřípadě jména, příjmení osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem s oprávněním k pobytu na území České republiky,
 - q) jméno, popřípadě jména, příjmení cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,
 - r) jméno, popřípadě jména, příjmení rodiče nezletilého cizince, kterému byla udělena mezinárodní ochrana nebo dočasná ochrana podle jiného právního předpisu²³⁾, a jeho

²³⁾ Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. d) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) den, měsíc a rok narození,
- c) místo narození; u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,
- d) rodné číslo a jeho změny.

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8) Krajské pobočky Úřadu práce jsou povinny zajistit uchování všech údajů z informačního systému, které byly získány na základě zpracování údajů podle odstavce 1, a všech dokumentů týkajících se pravomocně ukončených správních řízení o dávkách pro osoby se zdravotním postižením po dobu 15 kalendářních let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k pravomocnému ukončení takového správního řízení nebo k poslednímu zápisu údajů do informačního systému.

Díl 7

Povinnosti a oprávnění zaměstnanců státu a povinnosti státních orgánů, obcí, krajů a jiných osob

§ 30

(1) Zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v krajských pobočkách Úřadu práce a v ministerstvu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvědí při rozhodování o dávkách podle tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovněprávního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Údaje týkající se příjemců dávek a jiných osob, které se zaměstnanci uvedení v odstavci 1 při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak tento zákon nebo jiný zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen s písemným souhlasem dotčené osoby.

(3) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které ministerstvo a Úřad práce České republiky získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních jmenných údajů využívány zaměstnanci zařazenými v ministerstvu a v Úřadu práce České republiky při vědecké, publikační a pedagogické činnosti, nebo ministerstvem pro analytickou a koncepční činnost nebo pro účely plnění závazků vyplývajících z mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu.

§ 31

Státní orgány, obce a kraje a další fyzické a právnické osoby, s výjimkou příjemců dávek a osob společně posuzovaných, jsou povinny sdělit na výzvu příslušného orgánu, který o dávce rozhoduje, bezodkladně a bezplatně údaje rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu. Jestliže příslušný orgán, který rozhoduje o dávce, písemně státnímu orgánu, obci a kraji nebo dalším právnickým a fyzickým osobám sdělil, že osoba, jíž se týkají údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku nebo posouzení, zda je osoba neodůvodnitelnou zátěží systému, dala písemný souhlas se sdělováním těchto údajů, mohou státní orgány, obce a kraje a další právnické a fyzické osoby tyto údaje příslušnému orgánu sdělovat bez dalšího vyžadování souhlasu osoby, jíž se týkají.

§ 32

Zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v krajské pobočce Úřadu práce a v ministerstvu jsou na základě souhlasu žadatele o dávku nebo příjemce dávky anebo jiného příjemce dávky oprávněni vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, za účelem ověření skutečností rozhodných pro nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem, jehož náležitosti a vzor stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA V

Průkaz osoby se zdravotním postižením

§ 33

(1) Osobám, kterým byl podle zákona o sociálních službách přiznán příspěvek na péči, a osobám, kterým byl přiznán příspěvek na mobilitu nebo příspěvek na zvláštní pomůcku, se podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ vydává sociální karta, která současně v zákonem stanovených případech slouží jako průkaz osoby s těžkým zdravotním postižením (průkaz TP) nebo průkaz osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením (průkaz ZTP) anebo průkaz osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením s potřebou průvodce (průkaz ZTP/P).

(2) Průkaz TP náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost).

(3) Průkaz ZTP náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost).

(4) Průkaz ZTP/P náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost), a osobám, u kterých bylo pro účely příspěvku na mobilitu zjištěno, že nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.

§ 34

(1) Osoba, která je držitelem průkazu TP, ZTP nebo ZTP/P, má nárok na

- a) vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- b) přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

(2) Osobě, která je držitelem průkazu ZTP nebo průkazu ZTP/P, a průvodci držitele průkazu ZTP/P, může být poskytnuta sleva ze vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní akce.

(3) Další nároky osob, které jsou držiteli průkazu TP, ZTP nebo ZTP/P, upravují jiné právní předpisy²⁴⁾.

HLAVA VI

Zmocňovací, přechodná a zrušovací ustanovení

§ 35

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 8 odst. 10 a 11 a § 32.

§ 36

Přechodná ustanovení

(1) Řízení o peněžitých dávkách sociální péče a mimořádných výhodách podle vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájena a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pověřenými obecními úřady, obecními úřady obcí s rozšířenou působností a orgány Ministerstva obrany, které jsou příslušné k rozhodování o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, dokončí krajské pobočky Úřadu práce podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení o odvolání proti rozhodnutí o dávkách sociální péče a mimořádných výhodách podle odstavce 1, zahájena a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona krajskými úřady a Ministerstvem obrany, dokončí ministerstvo podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Řízení o bezúročných půjčkách podle § 57 a 58 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájena a pravomocně neskončená přede

²⁴⁾ Například zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů.

dnem nabytí účinnosti tohoto zákona obecními úřady obcí s rozšířenou působností, dokončí tyto obecní úřady obcí s rozšířenou působností podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Řízení o odvolání proti rozhodnutí o bezúročné půjčce podle odstavce 3, zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona krajskými úřady, dokončí tyto krajské úřady podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Lhůty pro vydání rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 se prodlužují o 30 dnů.

(6) Příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže a příspěvek úplně nebo prakticky nevidomým občanům podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona náleží naposledy za měsíc prosinec 2011. Pověřené obecní úřady a orgány Ministerstva obrany, které jsou příslušné k rozhodování o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, zašlou příjemcům těchto dávek do 31. prosince 2011 písemné sdělení o zániku nároku na tyto dávky. Toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.

(7) Průkazy mimořádných výhod osvědčující stupeň mimořádných výhod vydané podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají v platnosti i po tomto dni, a to do uplynutí doby platnosti vyznačené v těchto průkazech, nejdéle však do 31. prosince 2013. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zašle osobám, kterým byly přiznány mimořádné výhody, do 31. prosince 2011 písemné sdělení obsahující informace o další platnosti průkazu mimořádných výhod a o postupu při jejich nahrazení novými průkazy. Toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.

(8) U osob, kterým byly rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se po dobu platnosti průkazu osvědčujícího stupeň těchto mimořádných výhod, nejdéle však do 31. prosince 2013, považuje podmínka neschopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace stanovená v § 6 odst. 1 pro přiznání příspěvku na mobilitu za splněnou.

(9) Nárok na dávky sociální péče a mimořádné výhody podle vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, za dobu do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká od 1. ledna 2012, nebyl-li do 31. prosince 2011 nárok uplatněn u příslušného orgánu.

(10) Pohledávky vzniklé z půjček podle § 57 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(11) Závazky příjemců dávek vzniklé podle § 33 odst. 8, § 34 odst. 6, § 35 odst. 7, § 36 odst. 1 a § 37 odst. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Pohledávky z těchto závazků přecházejí ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na Českou republiku - Úřad práce České republiky.

(12) Lhůta stanovená pro opětovné poskytnutí příspěvku na zakoupení motorového vozidla podle předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jejíž běh neskončil před 1. lednem 2012, se započítává do lhůty stanovené v § 9 odst. 9.

(13) Výkon rozhodnutí v oblasti dávek sociální péče podle odstavce 1 zahájený pověřenými obecními úřady nebo obecními úřady obcí s rozšířenou působností přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo výkon rozhodnutí, který nebyl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájen, dokončí nebo provede příslušný pověřený obecní úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností; výnosy z výkonu těchto rozhodnutí jsou příjmem obce. Výkon rozhodnutí v oblasti dávek sociální péče podle odstavce 1 zahájený orgány Ministerstva obrany, které jsou příslušné k rozhodování o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo výkon rozhodnutí, který nebyl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájen, dokončí nebo provede Úřad práce České republiky.

(14) Příslušné pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností předají bezodkladně a bezúplatně územně příslušné krajské pobočce Úřadu práce po dni nabytí účinnosti tohoto zákona spisy a dokumenty týkající se odstavců 1, 7 až 9 a 11. Ostatní spisy a dokumenty předají do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; jestliže o to budou krajskou pobočkou Úřadu práce požádány, jsou povinny jednotlivé spisy a dokumenty předat bezodkladně. U spisů a dokumentů, jimž do 31. prosince 2011 projde skartační lhůta, provedou skartační řízení. Obdobně postupují krajské úřady a Ministerstvo obrany při předání spisů a dokumentů týkajících se odvolacích řízení, s výjimkou odstavce 4, a orgány Ministerstva obrany, které jsou příslušné k rozhodování o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, při předání spisů a dokumentů týkajících se odstavců 1, 6 a 13.

(15) Do dne vydání sociální karty pro účely výplaty dávek se příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku vyplácejí převodem na platební účet určený příjemcem dávky nebo poštovní poukázkou anebo v hotovosti. Způsob výplaty určuje příjemce dávky.

§ 37

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se

1. Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.
2. Zákon č. 110/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců.
3. Zákon č. 180/1990 Sb., o změnách předpisů o nemocenském a sociálním zabezpečení a mateřském příspěvku a některých dalších předpisů.
4. Zákon č. 306/1991 Sb., o změnách v sociálním zabezpečení.
5. Část osmá zákona č. 578/1991 Sb., o státním rozpočtu federace na rok 1992 a o změně daňových a některých dalších zákonů.
6. Čl. I a čl. VI zákona č. 235/1992 Sb., o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení.
7. Zákon č. 84/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a některé navazující zákony.
8. Čl. II a čl. VI zákona č. 307/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
9. Zákon č. 182/1994 Sb., kterým se zvyšuje státní vyrovnávací příspěvek nezaopatřeným dětem a některé další sociální dávky.

10. Čl. II zákona č. 241/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavicích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
11. Čl. VIII a čl. IX zákona č. 118/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o státní sociální podpoře.
12. Čl. I zákona č. 160/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém pojištění.
13. Zákon č. 133/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a mění zákon České národní rady č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů.
14. Čl. IV a čl. V zákona č. 91/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění dalších zákonů.
15. Zákon č. 350/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
16. Část čtvrtá a pátá zákona č. 360/1999 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálně-právní ochraně dětí.
17. Část jedenáctá zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách).
18. Část šestnáctá a sedmnáctá zákona č. 151/2002 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím soudního řádu správního.
19. Zákon č. 213/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
20. Část dvacátá pátá a dvacátá šestá zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů.
21. Zákon č. 426/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů.
22. Část osmá zákona č. 436/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zaměstnanosti.
23. Část sedmá zákona č. 168/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
24. Zákon č. 218/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.
25. Zákon č. 47/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
26. Část první a druhá zákona č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách.

27. Část šestá zákona č. 165/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
28. Část šestá zákona č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění.
29. Část čtvrtá zákona č. 29/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
30. Část desátá a dvacátá první zákona č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
31. Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.
32. Zákon č. 125/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení.
33. Čl. I zákona č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky o sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.
34. Zákon č. 459/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.
35. Zákon č. 144/1991 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky a o působnosti obcí v sociálním zabezpečení.
36. Zákon č. 84/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a některé navazující zákony.
37. Čl. IV zákona č. 238/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
38. Čl. IV zákona č. 289/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
39. Část třicátá druhá zákona č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze.
40. Část druhá zákona č. 518/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění zákona č. 426/2002 Sb.
41. Část sedmá zákona č. 501/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím správního řádu.

42. Část čtvrtá zákona č. 112/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o životním a existenčním minimu a zákona o pomoci v hmotné nouzi.
43. Část sedmnáctá zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.
44. Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.
45. Vyhláška č. 28/1993 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
46. Vyhláška č. 137/1994 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
47. Vyhláška č. 206/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, a kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 136/1993 Sb., kterou se stanoví odměna pěstouna při výkonu pěstounské péče ve zvláštních zařízeních.
48. Vyhláška č. 264/1996 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
49. Vyhláška č. 138/1997 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
50. Vyhláška č. 139/1998 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
51. Vyhláška č. 320/1999 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
52. Vyhláška č. 73/2000 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a zrušují některé právní předpisy na úseku sociálních věcí.
53. Vyhláška č. 72/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
54. Vyhláška č. 552/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

55. Vyhláška č. 365/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
56. Vyhláška č. 506/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
57. Vyhláška č. 506/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
58. Vyhláška č. 339/2007 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
59. Vyhláška č. 279/2008 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
60. Vyhláška č. 451/2009 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
61. Vyhláška č. 388/2010 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
62. Vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.
63. Vyhláška č. 260/1990 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.
64. Vyhláška č. 313/1990 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, a vyhláška č. 235/1990 Sb., kterou se provádí zákonné opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku.
65. Vyhláška č. 545/1991 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
66. Vyhláška č. 177/1993 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.
67. Vyhláška č. 309/1993 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
68. Vyhláška č. 161/1994 Sb., kterou se mění vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
69. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

70. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 164/1979 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.
71. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 73/1984 Sb., o změnách a doplněních vyhlášky č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
72. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 57/1987 Sb., o dalších změnách vyhlášky č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o místních poplatcích

§ 38

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 184/1991 Sb., zákona č. 338/1992 Sb., zákona č. 48/1994 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 229/2003 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 348/2009 Sb., zákona č. 183/2010 Sb. a zákona č. 30/2011 Sb., se mění takto:

1. V 2 odst. 2 se slova „které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu,^{1a)}“ nahrazují slovy „která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu^{1a)}“.

Poznámka pod čarou č. 1a zní:

„^{1a)} Zákon č. .../2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.“.

2. V § 3 odst. 2 písm. a) se slova „kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod“ nahrazují slovy „které jsou držiteli průkazu ZTP/P“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

§ 39

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb.,

zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb. a zákona č. 347/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) schopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace pro účely příspěvku na mobilitu a zda jde pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku o osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo s těžkým sluchovým postižením nebo s těžkým zrakovým postižením anebo s těžkou nebo hlubokou mentální retardací a zdravotní stav nevyklučuje poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku,“.

2. § 132 se zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o daních z příjmů

§ 40

V § 35ba odst. 1 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 482/2008 Sb., se slova „průkazu mimořádných výhod III. stupně (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce) – průkaz ZTP/P (dále jen průkaz „ZTP/P“)“ nahrazují slovy „průkazu ZTP/P“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

§ 41

V § 3 odst. 8 písm. a) zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona č. 59/1995 Sb., se slova „které se poskytují mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,¹²⁾“ nahrazují slovy „která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu¹²⁾“.

Poznámka pod čarou č. 12 zní:

„¹²⁾ Zákon č. .../2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o pozemních komunikacích

§ 42

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 489/2001 Sb., zákona č. 256/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 358/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 80/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 311/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 97/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 347/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 20a odst. 1 písm. f) se slova „kterým byly podle zvláštního právního předpisu^{11f)} přiznány výhody II. stupně“ nahrazují slovy „kteří jsou podle zvláštního právního předpisu^{11f)} držiteli průkazu ZTP“ a slova „III. stupně“ se nahrazují slovy „průkazu ZTP/P“.

Poznámka pod čarou č. 11f zní:

„^{11f)} Zákon č. /2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.“.

2. V § 20a odst. 1 písm. g) se slova „pokud rodiče nebo jim naroveň postavené osoby pobírají příspěvek na provoz silničního motorového vozidla podle zvláštního právního předpisu^{11f)}“ zrušují.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob

§ 43

Zákon č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, ve znění zákona č. 384/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odst. 2 se slova „kterým byly z důvodu úplné nebo praktické hluchoty nebo hluchoslepoty přiznány mimořádné výhody II. stupně (průkaz ZTP) nebo III. stupně (průkaz ZTP/P)“ se nahrazují slovy „které jsou z důvodu úplné nebo praktické hluchoty nebo hluchoslepoty držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P“.
2. V § 8 odst. 3 se slova „kterým byly z důvodu úplné nebo praktické hluchoty nebo hluchoslepoty přiznány mimořádné výhody II. stupně (průkaz ZTP) nebo III. stupně (průkaz ZTP/P)“ se nahrazují slovy „které jsou z důvodu úplné nebo praktické hluchoty nebo hluchoslepoty držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

§ 44

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 47/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb. a zákona č. 427/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 87d odst. 1 písm. a) se slova „systému sociální péče“ nahrazují slovy „systému dávek pro osoby se zdravotním postižením“.
2. V § 87d odst. 2 písm. a) se slova „systému sociální péče“ nahrazují slovy „systému dávek pro osoby se zdravotním postižením“.
3. V § 106 odst. 3 se slova „systému sociální péče nebo“ zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta „Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu jsou povinny neprodleně písemně oznámit ministerstvu, že se občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník přechodně pobývajících na území stal neodůvodnitelnou zátěží systému dávek pro osoby se zdravotním postižením.“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o silničním provozu

§ 45

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb. a zákona č. /2011 Sb., se mění takto:

1. V § 67 odst. 2 větě první se slova „které jsou přiznány mimořádné výhody II. stupně nebo III. stupně podle jiného právního předpisu²⁴⁾“ nahrazují slovy „která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle jiného právního předpisu²⁴⁾“.

Poznámka pod čarou č. 24 zní:

²⁴⁾ Zákon č. /2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.“.

2. V § 67 odst. 3 se slova „kterému byly přiznány mimořádné výhody II. stupně“ nahrazují slovy „který je držitelem průkazu ZTP“.
3. V § 67 odst. 5 větě druhé se slova „jí byly přiznány mimořádné výhody“ nahrazují „je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P“ a slova „které ji opravňují“ se nahrazují slovy „který ji opravňuje“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

§ 46

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb. a zákona č. 30/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odst. 2 písm. a) se slova „za vydání nebo výměnu průkazu mimořádných výhod pro těžce zdravotně postižené občany“ nahrazují slovy „za výměnu sociální karty“.
2. V příloze v položkách 5, 26, 27 a 36 se slova „kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P)“ se nahrazují slovy „kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P“.
3. V příloze v položce 9 písmeno a) zní:
„a) Vydání sociální karty náhradou za ztracenou,
odcizenou, poškozenou nebo zničenou Kč 100
- vydání sociální karty náhradou za ztracenou,
odcizenou, poškozenou nebo zničenou
na žádost do 15 dnů Kč 200.“.
4. V příloze v položce 17 se slova „kterému byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P)“ se nahrazují slovy „který je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o životním a existenčním minimu

§ 47

V § 7 odst. 5 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění zákona č. 85/2010 Sb., se slova „dávky sociální péče poskytované vzhledem ke zdravotnímu stavu²⁷⁾“ nahrazují slovy „příspěvek na mobilitu²⁷⁾, příspěvek na zvláštní pomůcku²⁷⁾“.

Poznámka pod čarou č. 27 zní:

„²⁷⁾ Zákon č. .../2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.“.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

§ 48

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 141/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb. a zákona č. 427/2010 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 19 zní:

„¹⁹⁾ Zákon č. .../2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.“.

2. V § 11 odst. 4 se písmena d) až f) zrušují.

Dosavadní písmena g) a h) se označují jako písmena d) a e).

ČÁST TŘINÁCTÁ

ÚČINNOST

§ 49

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012, s výjimkou § 36 odst. 6 a 7, které nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání

I. Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku

1. Za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí se považuje:

- a) anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše,
- b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
- c) anatomická ztráta podstatných částí jedné horní a jedné dolní končetiny v předloktí a výše a v bérci a výše,
- d) funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
- e) ankylóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí,
- f) ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin,
- g) těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina,
- h) disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,
- i) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s krátkým pahýlem bez možnosti oprotézování nebo exatrikulace v kyčelním kloubu,
- j) anatomická nebo funkční ztráta končetiny,
- k) anatomická nebo funkční ztráta obou horních končetin.

2. Za těžké zrakové postižení se považuje:

- a) úplná nevidomost obou očí, ztráta zraku zahrnující stavy od naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybou světelnou projekcí,
- b) praktická nevidomost obou očí, zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 1/60 (0,02) - světlocit s jistou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 -10 stupňů od bodu fixace, bez omezení zrakové ostrosti,
- c) těžká slabozrakost obou očí, zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 3/60 (0,05) - lepší než 1/60 (0,02),
- d) ztráta jednoho oka nebo ztráta visu jednoho oka se závažnější poruchou zrakových funkcí na druhém oku, visus vidoucího oka roven nebo horší než 6/60 (0,10) nebo koncentrické zúžení zorného pole do 45 stupňů od bodu fixace.

3. Za těžké sluchové postižení se považuje:

- a) oboustranná úplná hluchota, neschopnost slyšet zvuky a rozumět řeči ani s nejvýkonnějším sluchadlem nebo přetrvávající neschopnost slyšení po implantaci kochleární nebo kmenové neuroprotézy
- b) oboustranná praktická hluchota, ztráta sluchu při tónové audiometrii v rozsahu 70-90 dB, zbytkový sluch se ztrátou slyšení 85-90%, sluchově postižený je schopen vnímat zvuk mluvené řeči jen se sluchadlem, ale rozumí jí jen minimálně (z 10-15%), přes používání kompenzační pomůcky nebo po implantaci kochleární nebo kmenové neuroprotézy,
- c) těžká forma hluchoslepoty, kombinované těžké postižení sluchu a zraku, funkčně v rozsahu oboustranné těžké nedoslýchavosti, kterou se rozumí ztráta sluchu v rozsahu 56 – 69 dB, ztráta slyšení 65 – 84 % až ztráta sluchu v rozsahu oboustranné hluchoty a ztráta zraku v rozsahu těžké slabozrakosti obou očí, kterou se rozumí zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 3/60 (0,05) – lepší než 1/60 (0,02).

4. Za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla se považují:

- a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písmeno a), b) , d) až i),
- b) těžká nebo hluboká mentální retardace s IQ 34 a nižším.

II. Zdravotní stav vylučující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku (kontraindikace)

- a) duševní poruchy, poruchy chování a poruchy intelektu se závažnou poruchou, s narušením rozpoznávacích a ovládacích schopností, stavy závislosti na návykové látce nebo návykových látkách, způsobují-li nemožnost užívání pomůcky,
- b) hluchoněmost; tato kontraindikace platí jen ve vztahu k vodícímu psovi,
- c) těžká polyvalentní alergie a alergie na zvířecí srst; tato kontraindikace platí jen ve vztahu k vodícímu psovi.

Důvodová zpráva

Obecná část

Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad RIA

1. NÁZEV

Návrh zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

2. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE

Návrh zákona je součástí „Sociální reformy 2011“. Reforma obsahuje soubor opatření, která sledují následující cíle:

- snížení administrativní zátěže pro uživatele služeb
- zefektivnění práce orgánů státní správy
- zkvalitnění systému péče o ohrožené dítě
- dosažení maximální možné účelnosti dávek
- lepší zacílení a adresnost sociálních dávek
- podporu sladění rodinného a pracovního života u rodin s dětmi.

2.1. Definice problému

Dávky sociální péče osobám se zdravotním postižením jsou upraveny zákonem č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“), zákonem č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1988 Sb.“), a vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 182/1991 Sb.“).

Dle současné právní úpravy jsou poskytovány pověřenými obecními úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností:

- jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek
- příspěvek na úpravu bytu
- příspěvek na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla
- příspěvek na provoz motorového vozidla
- příspěvek na individuální dopravu
- příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže
- příspěvek úplně nebo prakticky nevidomým.

Dále se poskytují mimořádné výhody (průkazy TP, ZTP a ZTP/P) a bezúročné půjčky¹.

Uvedené dávky sociální péče nepodléhají koordinaci sociálního zabezpečení v EU, relevantním právním předpisem EU je Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství.

Problém současné úpravy je ve dvou hlavních rovinách. Za prvé jsou práva a povinnosti občanů upraveny prováděcím předpisem, což je v rozporu s ústavním pořádkem – viz např. čl. 4 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní republiky. Druhou rovinou je samotné věcné řešení, kdy dávky neodpovídají současné společenské realitě (Jde např. o dřívější absenci trhu s byty a reálných možností zabezpečit bydlení, které vyhovuje osobě se zdravotním postižením; některé pomůcky, na které může být poskytnut jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek; původní smysl příspěvku na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže, přičemž ani nebylo reagováno na vznik pozdějších dávkových systémů apod.).

Celkové výdaje na tyto dávky činily:

2008:	2 486 mil. Kč
2009:	2 452 mil. Kč
2010	1 791 mil. Kč (dáno snížením příspěvku na provoz motorového vozidla)

Údaje o počtu držitelů průkazů TP, ZTP a ZTP/P jsou uvedeny v následující tabulce

Počet držitelů průkazu	2007	2008	2009
TP (mimořádné výhody I. stupně)	62 515	71 130	81 070
- z toho ve věku do 18 let	1 152	1 155	1 171
ZTP (mimořádné výhody II. stupně)	254 792	271 724	285 448
- z toho ve věku do 18 let	6 255	5 997	5 917
ZTP/P (mimořádné výhody III. stupně)	82 172	88 100	92 599
- z toho ve věku do 18 let	12 627	13 668	13 635
Celkem	399 479	430 954	459 117
- z toho ve věku do 18 let	20 034	20 820	20 723

2.2. Identifikace dotčených skupin

Dotčené subjekty

- Ministerstvo práce a sociálních věcí – metodické vedení, poskytování finančních prostředků na dávky
- Krajské úřady – metodické a odborné vedení, odvolací orgán
- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, pověřené obecní úřady
- Příjemci dávek sociální péče (osoby se zdravotním postižením, jejich rodinní příslušníci).

¹ Nejsou hrazeny ze státního rozpočtu.

- Úřad práce České republiky
- Ministerstvo vnitra.

2.3. Popis cílového stavu

Cílem návrhu je zefektivnit administraci pomoci (snížením počtu existujících dávek a jejich poskytováním jedním orgánem), lépe zacílit dávkovou pomoc a v maximální možné míře snížit počet posudkových schémat a využívat moderní a mezinárodně uznávané přístupy hodnocení zdravotního stavu. To spočívá ve sloučení a modifikaci různých existujících dávek v oblasti mobility do jednoho opakujícího se příspěvku (příspěvku na mobilitu). Pomoc, kterou není důvodné navrhnout jako opakující se, se navrhuje v podobě jedné jednorázové dávky (příspěvku na zvláštní pomůcku), která se bude orientovat na oblast kompenzačních pomůcek, zvláštních úprav a zakoupení vozidla a úprav bytu. Základním cílem je zvýšení adresnosti a efektivnosti dávek a zvýšení komfortu pro uživatele dávkového systému.

2.4. Popis existující regulace vládní politiky pro danou oblast

Vedle zákona o sociálním zabezpečení, zákona č. 114/1988 Sb. a vyhlášky č. 182/1991 Sb. je dávková pomoc osobám se zdravotním postižením upravena rovněž v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (příspěvek na péči), zákoně č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (důchody) apod. Široké spektrum pomoci nedávkového charakteru, která zahrnuje benefity ve formě slev, osvobození od poplatků apod. upravují právní předpisy jiných resortů.

2.5. Zhodnocení rizika

Právní úprava dávek sociální péče osobám se zdravotním postižením je účinná od 27. května 1991. Ačkoli došlo ke změnám řady podmínek u konkrétních dávek a některé dávky byly v průběhu let zrušeny, z věcného hlediska dávková pomoc neodpovídá současné situaci. Stav, kdy práva a povinnosti občanů jsou upraveny vyhláškou a nikoli zákonem, je v rozporu s ústavním pořádkem. Letitá praxe realizace právní úpravy ukazuje na potřebu zacílení v rámci rozsahu krytých osob a zúžení okruhu dávek.

Jedním z nástrojů k dosažení cíle reforem jako celku je snížení počtu vyplácených dávek jejich agregací do větších celků. Z dílčích dávek sociální péče pro osoby se zdravotním postižením, která mají vlastní posudková kritéria a jsou poskytovány různými orgány, se navrhuje vznik dvou agregovaných dávek: příspěvek na mobilitu (opakující se dávka) a příspěvek na zvláštní pomůcku (jednorázová dávka). Tyto dávky budou poskytovány jako ostatní nepojistné dávky sociální ochrany jedním orgánem (Úřad práce ČR).

V tomto ohledu navrhované řešení koresponduje s Národním plánem vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010 – 2014 (dále jen „národní plán“). Dle opatření 13.3. má MPSV navrhnout věcné řešení zákonné úpravy těch oblastí, které v současné době řeší prostřednictvím dávek sociální péče vyhláška č. 182/1991 Sb. Jako cíl uvádí národní plán navržení právní úpravy formou zákona a věcné revize spektra dávek, jejich smyslu i okruhu osob, kterým má být dávková pomoc poskytována, a to s využitím poznatků z analýzy možností využití klasifikace ICF.

3. NÁVRH ŘEŠENÍ

Návrh možných řešení

Varianta 0: Zachování současného stavu.

Varianta 1: Nový zákon o dávkách pro osoby se zdravotním postižením (dvě agregované dávky – příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku s nově nastavenými parametry).

Varianta 2: Převedení současných dávek do zákona o sociálním zabezpečení. Podmínky zůstanou nezměněny, pouze bude zaveden příjmový test pro všechny dávky.

Varianta 0: Zachování současného stavu

VÝHODY	NEVÝHODY
Není třeba změny právních předpisů.	Problémy legislativního charakteru (ústavnosti) se neodstraní.
	Problémy věcné se neodstraní.
	Zůstane zachován velký počet dávek na různých orgánech (nedojde k sjednocení výplaty všech nepojistných dávek sociální ochrany na jedno místo).
	Nedojde k naplnění národního plánu.
	Zatížení lékařské posudkové služby i klientů zůstává.

Varianta 0 znamená, že v roce 2013 výdaje ze státního rozpočtu dosáhnou úrovně z roku 2009, tj. zhruba 2,4 mld Kč.

Varianta 1: Zákon o dávkách pro osoby se zdravotním postižením

VÝHODY	NEVÝHODY
Naplnění národního plánu.	Je třeba přijmout nový právní předpis (zákon a prováděcí předpis).
Zvýšení právní jistoty občanů. Problémy legislativního charakteru (ústavnosti) se vyřeší.	Bude nezbytné provést informační kampaň pro dosavadní příjemce a organizace zastupující osoby se zdravotním postižením, tak, aby byly minimalizovány možné negativní reakce a pro plynulý přechod mezi právními úpravami.
Poskytování všech nepojistných dávek sociální ochrany jedním orgánem.	
Menší zatížení osob se zdravotním postižením a lékařské posudkové služby.	

Navrhují se dvě dávky, a to příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku. Dle kvalifikovaného odhadu nárok na příspěvek na mobilitu vznikne cca 260 000 osobám, což při navrhované výši dávky znamená výdaj 1 248 mil. Kč (ročně), a to alespoň v prvních dvou letech, po dvou letech je možné očekávat mírné snížení počtu příjemců vzhledem k přechodnému období pro zdravotní podmínku.

Pokud jde o příspěvek na zvláštní pomůcku, předpokládá se roční výdaj ve výši zhruba 640 mil. Kč. Ve výši výdaje se odrazí výsledná podoba seznamu pomůcek.

Varianta 1 znamená, že v roce 2012 dosáhnou výdaje ze státního rozpočtu zhruba 1 888 mil. Kč při současném snížení nákladů na administraci dávek (jednotné výplatní místo).

Varianta 2: Převedení současných dávek do zákona o sociálním zabezpečení. Podmínky zůstanou nezměněny, pouze bude zaveden příjmový test u všech dávek.

VÝHODY	NEVÝHODY
Pomoc nebude poskytována osobám, které mají dostatek finančních prostředků.	Zůstanou zachovány problémy věcné.
Větší zacílení oproti variantě 0.	Přestane platit přechodné snížení výše příspěvku na provoz motorového vozidla. Zavedení příjmového testu neovlivní významněji efektivitu systému.
Problémy legislativního charakteru (ústavnosti) se vyřeší.	Zůstane zachován velký počet dávek a nedojde ke sjednocení výplatního místa.
	Nedojde k naplnění národního plánu.
	Je třeba novelizovat právní předpisy, avšak de facto jde o konzervaci stavu (všech negativ).
	Negativní reakce některých dosavadních příjemců a organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením.
	Potřeba novelizace právních předpisů.

Varianta 2 znamená, že v roce 2013 se výdaje ze státního rozpočtu přiblíží úrovni roku 2009, resp. by mělo dojít k mírnému snížení výdajů v důsledku příjmového testu.

Identifikace nákladů a přínosů

Náklady

Varianta	Veřejné rozpočty	Účastníci systému – oprávněné osoby
Var 0	Zachování stavu roku 2009.	Zachování současného.
Var 1	Nejsou.	Nejsou.
Var 2	Nejsou.	Nejsou.

Přínosy

Varianta	Veřejné rozpočty	Účastníci systému – oprávněné osoby
Var 0	Nejsou.	Stejní účastníci.
Var 1	Úspora výdajů na běžný výkon agendy.	Menší zatížení příjemců (méně dávek, méně posudků, jeden orgán). Zvýší se dostupnost pomůcek. Dále viz 4.1.
Var 2	Mírné snížení výdajů na dávky v důsledku příjmového testu.	Nejsou.

4. NÁVRH ŘEŠENÍ

4. 1. Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Přijetím varianty 0 bude docházet k růstu mandatorních výdajů, problém neústavnosti nebude vyřešen, bude docházet k neefektivnímu a v mnohých případech i věcně nedůvodnému poskytování dávek sociální péče. Národní plán nebude naplněn.

Přijetím varianty 2 se odstraní problém neústavnosti právní úpravy, problémy věcné i nákladové povahy by zůstaly. Mírně by se zvýšila administrativní náročnost dávek v důsledku příjmového testu. Národní plán nebude naplněn.

Varianta 1 naplňuje národní plán a cíle reformy. Zvyšuje právní jistotu občanů, přináší menší zatížení klientů i lékařské posudkové služby.

„Typickou osobou“, ke které je dosud směřována dávková pomoc prostřednictvím příspěvku na provoz motorového vozidla, je osoba, jejíž zdravotní stav odůvodňuje přiznání MV II. stupně, která se nedopravuje sama, ale prostřednictvím osoby blízké. Tato pomoc činí v měsíčním vyjádření 250 Kč. Uvedená „typická osoba“ zpravidla bude dle nového posuzování osobou, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, tudíž dle nové právní úpravy získá na příspěvku na mobilitu měsíčně částku 400 Kč.

Oproti předchozí dávce příspěvek na zvláštní pomůcku je dávkou nárokovou, čímž zvyšuje nejen právní jistotu občanů, ale především přispívá ke zvýšení dostupnosti pomůcek pro osoby se zdravotním postižením.

Změny plynoucí ze změny podoby průkazu (TP, ZTP a ZTP/P na sociální kartu) neznamenají snížení benefitů osobám se zdravotním postižením ani snížení objemu finančních prostředků, které s těmito benefity souvisí.

Administrativní náročnost se ve svém celku snižuje, a to jak na straně veřejné správy tak na straně klienta, což je podpořeno jedním výplatním místem pro všechny nepojistné dávky sociální ochrany.

4.2. Konzultace

Konzultace proběhly v rámci všech odborných útvarů MPSV. K dílčím otázkám proběhly v rámci Pracovní skupiny k problematice psů se speciálním výcvikem, se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých apod. Další konzultace probíhaly v průběhu připomínkového řízení (SMO, Asociace krajů, krajské úřady, sociální partneři, NNO, organizace zastupující osoby se zdravotním postižením apod.) formou diskusních kulatých stolů.

4.3. Implementace a vynucování

K naplnění cílů obsažených v hodnocení dopadů regulace jsou kompetentní MPSV (metodické vedení, zabezpečení jednotného aplikačního programu, předepsaných tiskopisů

apod.), Úřad práce ČR (rozhodování o dávkách a jejich výplata), OSSZ (posuzování zdravotního stavu).

Sankce za neplnění některých úkolů vyplývajících z navrhovaných řešení jsou obsaženy v návrhu zákona.

4.4. Přezkum účinnosti

Není třeba stanovovat konkrétní termíny, opatření budou kontrolována v rámci plnění státního rozpočtu a v rámci vyhodnocování plnění národního plánu.

Předpokládá se účinnost k 1. lednu 2012.

5. NÁVRH ŘEŠENÍ

Navrhuje se realizovat variantu 1, jejíž věcný obsah vyplývá ze „Sociální reformy 2011“.

Závěrečnou zprávu RIA zpracovala:

Mgr. Dana Hacaperková

Ministerstvo práce a sociálních věcí, odbor rodiny a dávkových systémů

Tel: 221923286

e-mail: Dana.Hacaperkova@mpsv.cz

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky i mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Pokud jde o Listinu základních práv a svobod vyhlášenou Usnesením předsednictva České národní rady ve Sbírce zákonů pod č.2/1993 Sb., která je součástí ústavního pořádku České republiky, navrhovaná úprava naplňuje zejména ustanovení článku 4 (dosud povinnosti a podmínky nároku upraveny prováděcím předpisem), stanoví podrobnosti dosažení rámcově zaručených hospodářských, sociálních a kulturních práv, stanovených v hlavě IV. „Listiny“ (zejména čl. 26 a 29) a respektuje ostatní články jednotlivě i ve vzájemných souvislostech.

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením vstoupila pro Českou republiku v platnost dne 28. října 2009 a na základě článku 10 Ústavy stala po svém vyhlášení dne 12. února 2010 součástí právního řádu České republiky (č. 10/2010 Sb.m.s.). Navrhovaná právní úprava provádí některá ustanovení předmětné Úmluvy a jako celek je s ní slučitelná.

Jedná se zejména o ustanovení článku 4 Úmluvy, ve kterých se Česká republika zavázala zajistit a podporovat plnou realizaci všech lidských práv a základních svobod všem osobám se zdravotním postižením bez diskriminace na základě zdravotního postižení (čl. 4. odst. 1).

Opatření obsažená v navrhované právní úpravě spadají do oblasti hospodářských, sociálních a kulturních práv a mají být v souladu s díkí čl. 4, odst. 2. realizována

v maximálním rozsahu prostředků, které má stát k dispozici, s cílem dosáhnout postupně plné realizace těchto práv. Tento závazek předložená právní úprava naplňuje.

V souladu s čl. 4, odst. 3. byly také v průběhu přípravy právní úpravy konzultovány osoby se zdravotním postižením, a to prostřednictvím svých organizací.

Příspěvky na mobilitu a na zvláštní pomůcku realizují opatření specifikovaná v článku 20 Úmluvy. Uvedené příspěvky mají za cíl zajistit mobilitu osob se zdravotním postižením a umožnit jim přístup ke kompenzačním pomůckám, novým technologiím a různým formám asistence.

Předložený zákon naplňuje též opatření článku 28, která se týkají práva na přiměřenou životní úroveň a sociální ochranu.

Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Pokud jde o právo EU, vztahuje se navrhovaná právní úprava k předpisům EU týkajících se rovnosti nakládání s občany ostatních členských států. Jde zejména o Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství, které stanovuje základní pravidlo rovnosti nakládání se všemi pracovníky EU (čl. 7 odst. 2 – občan EU zaměstnaný na území jiného členského státu bude požívat stejných výhod jako národní příslušníci). Dále se navrhovaná právní úprava vztahuje ke Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. S těmito předpisy je návrh zákona v souladu.

Navrhovaná úprava je též v souladu se směrnicí Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, která stanoví pro tzv. dlouhodobě pobývajících rezidenty ze třetích zemí právo na rovné zacházení mimo jiné i v oblasti sociálního zabezpečení, sociální podpory a sociální ochrany.

Poskytování dávek osobám se zdravotním postižením nepodléhá koordinaci systémů sociálního zabezpečení v rámci Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Nejedná se o dávky, které by se přímo vztahovaly k některému z rizik výslovně uvedených v čl. 3(1) nařízení 883/2004.

Obecně ustálená judikatura SD vychází z toho, že dávka se považuje za dávku sociálního zabezpečení, pokud je přiznána na základě právními předpisy vymezené situace, aniž by došlo k individuálnímu a diskrečnímu posouzení osobních potřeb, a vztahuje-li se k některému z rizik výslovně uvedených v čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1408/71 (nyní čl. 3(1) nař. 883/2004). Soud dále u řady dávek dospěl k závěru, že dávky přiznané objektivním způsobem na základě právními předpisy vymezené situace, které směřují ke zlepšení zdravotního stavu a života odkázaných osob (tj. osob závislých na péči), mají tedy za cíl zejména doplnit dávky v rámci nemocenského pojištění a musí na ně být pohlíženo jako na „dávky v nemoci“.

SD zahrnul pod věcný rozsah nařízení 883/2004 vždy pouze dávky, které se vztahují k některému riziku výslovně uvedených v čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1408/71 (nyní čl. 3(1) nař. 883/2004). Ve většině sporných případů šlo o dávky směřující k poskytování péče nebo krytí nákladů, které přímo souvisejí s potřebou péče o zdravotně postiženou osobu, s cílem zlepšit její zdravotní stav a kvalitu života. Faktickým záměrem těchto dávek je v zásadě doplnit

věcné dávky nemocenského pojištění (viz také Rozhodnutí Správní komise č. S5 ze dne 2. října 2009 o výkladu pojmu „věcné dávky“) případně rodinné dávky.

Předmětné příspěvky na mobilitu a na zvláštní pomůcku nicméně nemají za cíl kompenzovat náklady na péči o adresáty ani zlepšení jejich zdravotního stavu. V případě příspěvku na mobilitu jde o kompenzaci zvýšených nákladů na mobilitu – tj. dopravu zdravotně postižené osoby. V případě příspěvku na zvláštní pomůcku pak jde o jednorázovou úhradu zvláštních pomůcek (kompenzační pomůcky, pořízení motorového vozidla, zvláštní úpravy motorového vozidla nebo bytu), které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (tj. věcné dávky v nemoci jsou z rozsahu této dávky vyloučeny). V tomto případě jde navíc o dávku přiznávanou na základě individuálních potřeb zdravotně postižené osoby. Charakter těchto dávek je tedy velmi specifický a je odlišný od dávek dlouhodobé péče.

Dopad na životní prostředí a podnikatelské prostředí

Navrhovaná právní úprava nesouvisí s problematikou ochrany životního prostředí a nemá na něj vliv. Návrh zákona nebude mít negativní dopady na podnikatelské prostředí.

Zhodnocení dopadu návrhu ve vztahu k rovnosti žen a mužů

Z hlediska principů rovnosti mužů a žen je návrh neutrální.

Pro informaci se přikládá souhrnná tabulka celkových finančních dopadů všech tří návrhů zákonů předkládaných současně s navrženou účinností od 1. ledna 2012. Dalšími dvěma zákony jsou návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se sjednocením výplaty nepojistných sociálních dávek a návrh zákona, kterým se mění zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Souhrnné rozpočtové dopady

Č.	Název opatření	Rozpočtový dopad v roce 2012
		v mil. Kč
	Oblast dávek pomoci v hmotné nouzi	
1	Zefektivnění administrace převedením agendy pomoci v hmotné nouzi v rámci sjednocení výplaty všech nepojistných dávek sociální ochrany na jeden správní orgán (Úřad práce ČR, MPSV).	oček. úspora výdajů
2	Úprava nároků na jednotlivé dávky pomoci v hmotné nouzi zaměřená na zjednodušení řízení, zpřísnění podmínek pro osoby, které se vědomě vyhýbají práci, zpřesnění pojmů a na zrušení některých ustanovení, jejichž realizace je administrativně náročná a neefektivní.	-100
3	Zefektivnění využití institutu veřejné služby převedením jejího organizování na Úřad práce.	70
4	Úprava činností souvisejících se sociální prací s osobami dlouhodobě setrávajícími v situaci hmotné nouze.	bez dopadů
	Oblast sociálních služeb	
5	Zajistit účelovost použití příspěvku na péči pouze ve vztahu k nákladům na zajištění péče a současně aplikovat takový způsob výplaty, který princip účelovosti umožní.	bez dopadů
	Převedení sociálního příplatku a rodičovského příspěvku vypláceného z titulu zdravotního postižení dítěte do příspěvku na péči.	600
6	Navýšení výše částky příspěvku na péči pro osoby ve II. stupni závislosti ve věku od 1 do 18 let.	52
	Oblast státní sociální podpory	
7	Snížení zátěže klientů několikanásobným posuzováním dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pro účely různých sociálních dávek a zjednodušení a zlevnění administrace při řešení sociální situace rodin pečujících o zdravotně postižené dítě převedením sociálního příplatku a rodičovského příspěvku vypláceného z titulu zdravotního postižení dítěte do příspěvku na péči.	-600
8	Změna konstrukce a podmínek nároku u rodičovského příspěvku.	500
9	Omezení výplaty příspěvku na bydlení maximálně na 60 měsíců v průběhu 10 let.	bez dopadů
	Dávky osobám se zdravotním postižením	
10	Úspory plynoucí v důsledku zefektivnění administrace.	-400

	Oblast zaměstnanosti	
11	Sdílené zprostředkování práce	180
12	Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	-187
13	Snižování administrativní zátěže – jednorázové náklady	2
	Sjednocení výkonu agend nepojistných dávek	
14	Sjednocení výkonu agend nepojistných dávek - snížení příspěvku na výkon státní správy (obce a kraje)	-920
14a	Náklady na výkon agend nepojistných dávek	920
14b	Úspora provozních výdajů plynoucí ze sjednocení agend nepojistných dávek	-184
15	Zavedení Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí	-40
	Celkem	-107

- snížení výdajů
+ zvýšení výdajů

Zvláštní část

K § 1 a 2

Cílem navrhované právní úpravy je zvýšení adresnosti a efektivnosti dávkové pomoci poskytované osobám se zdravotním postižením a v maximální možné míře snížit počet posudkových schémat. Navrhuje se proto sloučit dosavadní různé dávky pomáhající osobám se zdravotním postižením v oblasti mobility do jedné měsíčně se opakující peněžitě dávky – příspěvku na mobilitu. Dále se navrhuje poskytovat jednorázovou peněžitou dávku – příspěvek na zvláštní pomůcku, která se bude orientovat na oblast kompenzačních pomůcek, pořízení motorového vozidla, zvláštních úprav motorového vozidla nebo bytu.

K § 3

Dávky pro osoby se zdravotním postižením mají být poskytovány pouze osobám, které jsou s Českou republikou spjaty. K prokázání spjatosti osoby s Českou republikou (nikoli s konkrétním bytem nebo s územním místem) slouží institut „bydliště“. Plnění podmínky bydliště se posuzuje na základě informací o skutečnostech, které zahrnují zejména délku a nepřetržitost přítomnosti na území České republiky, osobní situaci osoby, místo výkonu pracovní aktivity a její stabilitu, místo zapojení do zájmových činností, rodinnou situaci osoby a její rodinné vazby, bydlení a jeho stabilitu, školní docházku nebo studium dětí apod. Pojem „bydliště“ je definován v návrhu novely zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, která je součástí návrhu zákona týkajícího se sjednocení výplaty některých sociálních dávek.

K § 4

V souladu s č. 7 odst. 2 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením se do návrhu zákona přejímá interpretační pravidlo pro případ, je-li dávka přiznávána osobě do 18 let věku.

K § 5

V návaznosti na změny jiných zákonů, kterými se navrhuje sjednotit rozhodování o sociálních dávkách a jejich výplatu k jedinému správnímu orgánu, budou i o dávkách pro osoby se zdravotním postižením rozhodovat v prvním stupni Úřad práce České republiky prostřednictvím krajských poboček a ve druhém stupni Ministerstvo práce a sociálních věcí.

K § 6 až 8

Navrhuje se příspěvek na mobilitu poskytovat v jednotné výši, a to osobám, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, tj. osobám, které v oblasti mobility mají specifické potřeby.

V podmínkách nároku na příspěvek na mobilitu se stanovuje věková hranice pro poskytnutí tohoto příspěvku. Podmínka věku je stanovena s ohledem požadavek, aby pomoc byla poskytována osobám, jejichž zdravotní stav je dlouhodobého charakteru, a s ohledem na užití posudkové kritérium.

Pro posouzení zdravotního stavu se navrhuje využít dávkové schéma pro posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách.

Aby osoby, které se rozhodnou řešit speciální potřeby v oblasti mobility prostřednictvím zakoupení motorového vozidla a kterým na toto řešení bude poskytnuta dávková pomoc (příspěvek na zvláštní pomůcku), nebyly zvýhodňovány oproti těm osobám, které speciální potřeby v oblasti mobility budou řešit jinak, příspěvek na mobilitu se jim bude poskytovat v nižší částce.

K § 9 až 12

Příspěvek na zvláštní pomůcku bude jako obdobná dávka poskytovaná podle dosavadních právních předpisů poskytován osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo s těžkým sluchovým nebo zrakovým postižením a v případě příspěvku určeného na pořízení motorového vozidla též osobám s těžkou nebo hlubokou mentální retardací. Seznam indikací a kontraindikací stanoví příloha tohoto navrhovaného zákona. Příspěvek bude poskytován jen osobám se zdravotním postižením, které je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, nikoliv osobám např. s přechodnými pौरázovými stavy nebo vyléčitelnými v řádu několika měsíců.

Potřeba a vhodnost zvláštní pomůcky bude posuzována jak z hlediska zdravotního stavu, tak i z hlediska sociálního. Pokud je podle příslušných zdravotnických předpisů pomůcka zdravotnickým prostředkem, který je plně nebo částečně hrazen z veřejného zdravotního pojištění, nebo zapůjčován zdravotní pojišťovnou, nelze na její pořízení příspěvek poskytnout. Vzhledem k požadavku, aby se osoba stala vlastníkem pomůcky, nelze přispívat na zdravotnické prostředky, které jsou ve vlastnictví příslušných zdravotních pojišťoven. Ačkoli předchozí právní úprava obsahovala možnost poskytnutí dávky na pomůcku hrazenou z prostředků zdravotního pojištění „částečně“, toto ustanovení bylo ve vzájemném rozporu s podmínkou vlastnictví pomůcky, tudíž v praxi nemohla taková dávka poskytnuta. „Doplácení“ zdravotnických prostředků prostřednictvím sociální dávky nejen, že nezvýší dostupnost zdravotnických prostředků osobám se zdravotním postižením, v dlouhodobém horizontu naopak bude působit kontraproduktivně, protože povede ke snižování úrovně nárokových plnění z pojistného systému. Tuto dávkou pomoc není možné pojímat jako doplňkový systém zdravotního pojištění, ale jako svébytný systém s vlastními cíli.

Seznam zvláštních pomůcek, resp. okruhy jednotlivých typů pomůcek, budou stanoveny ve vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť s ohledem na relativně rychlý technický pokrok i pokrok v léčebných postupech může docházet k častým změnám v právní úpravě. Příspěvek na zvláštní pomůcku lze poskytnout, s některými výjimkami (např. motorové vozidlo) pouze na pomůcky, které jsou svým charakterem zvláštní, tj. nepatří k běžně užívaným produktům, běžnému vybavení domácnosti apod. Za zvláštní pomůcku se pro účely příspěvku považuje i vodící pes. Zvláštní pomůcka neslouží k léčebným a diagnostickým účelům nebo léčebné rehabilitaci. Účel poskytnutí pomůcky je v zákoně taxativně vymezen.

Vzhledem k rozdílným cenám jednotlivých typů pomůcek se stanoví speciální úprava pro určení výše dávky podle ceny pomůcky a speciální úprava pro stanovení výše příspěvku v případě zakoupení motorového vozidla. Stanoví se pravidlo spoluúčasti žadatele o dávku na úhradě ceny pomůcky. Oproti předchozímu stavu došlo k odstranění negativního stavu, kdy na pořízení některých pomůcek bylo přispíváno maximálně do výše 50 či 75 % jejich ceny, přestože tyto pomůcky rozhodně nepatřily k méně potřebným pro osoby se zdravotním postižením a přitom neexistovala dávková pomoc pro osoby, které neměly dostatek finančních prostředků na úhradu zbývající částky. Navrhovaná úprava zavádí 10 % spoluúčast

osoby, přičemž u pomůcek dražších než 35 000 Kč a u osob, které prokazatelně nemají dostatek finančních prostředků na úhradu spoluúčasti určí krajská pobočka Úřadu práce míru spoluúčasti individuálně, aby bylo zaručena dostupnost pomůcky, na kterou je přiznána dávka. Minimální výše spoluúčasti bude ve všech případech 1 000 Kč.

K § 13

Kromě splnění zákonných podmínek pro vznik nároku na příspěvek se stanoví jako podmínka nároku na jeho výplatu také podání žádosti o příspěvek.

K § 14

Ustanovení upravuje změnu nároku na dávku a její výplatu tak, aby bylo vždy rozhodnuto ve prospěch osoby. Jestliže byl žadatel o dávku nebo její příjemce chybným posouzením příslušného orgánu poškozen, dávka se doplatí zpětně. Jestliže v důsledku chyby příslušného orgánu byla bez zavinění osoby dávka vyplácena neoprávněně, navrhuje se dávku odejmout nebo snížit až od následujícího kalendářního měsíce, neboť příjemci dávky nelze přičítat odpovědnost za tzv. administrativní přeplatky.

K § 15

Vylučuje se zánik nároku na dávku. Zároveň se však omezuje nárok na jednotlivé výplaty dávky stanovenou lhůtou.

K § 16

Ustanovení řeší přechod nároku na dávku při úmrtí oprávněné osoby. Jedná se o obdobný princip, jaký je stanoven u jiných sociálních dávek.

K § 17

S ohledem na účel příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku se navrhuje vyloučit možnost použití institutu dohody o srážkách a exekuce.

K § 18

S ohledem na charakter jednotlivých dávek se stanoví lhůty pro jejich výplatu. Stanoví se rovněž způsoby výplaty dávek. Obdobně jako u jiných sociálních dávek se předpokládá výplata dávky i prostřednictvím tzv. sociální karty.

K § 19

Příjemcem dávky je osoba, které byla dávka přiznána, nebo její zákonný zástupce, pokud tato osoba nemá způsobilost k právním úkonům. Institut zvláštního příjemce umožňuje řešit především situaci, kdy osoba nebo její zákonný zástupce nemůže dávku přijímat, například proto, že toho není v důsledku zdravotního stavu schopen.

K § 20 až 24

Ustanovení obsahují zvláštní úpravu ve vztahu k obecným ustanovením správního řádu, která je nezbytná pro řízení o dávkách pro osoby se zdravotním postižením s ohledem na charakter tohoto řízení.

Účastníkem řízení bude pouze žadatel o dávku a v případě přechodu nároku z důvodu úmrtí žadatele též členové jeho rodiny v pořadí stanoveném v § 16 odst. 1. Znamená to, že v řízení o příspěvku na zvláštní pomůcku, v případech, kdy výše dávky se stanoví s ohledem na příjem žadatele a osob s ním společně posuzovaných, nebude účastníkem řízení společně posuzovaná osoba.

Pro podání žádosti o dávku bude předepsán tiskopis. Tento tiskopis bude obsahovat pouze požadavky na údaje vyplývající ze zákona a nebudou z něj vyplývat žádné další náležitosti.

K § 25 a 26

Ustanovení stanoví povinnosti žadatele o dávku, které musí plnit v průběhu řízení o dávce. Je stanovena zejména povinnost podrobit se lékařskému vyšetření a ohlašovací povinnost. Důsledkem neplnění stanovených povinností je nepřiznání dávky.

Obdobně jsou stanoveny povinnosti oprávněné osoby a jiného příjemce dávky. Neplnění těchto povinností má za důsledek zastavení výplaty dávky nebo její odnětí.

K § 27

Ustanovení ukládá příjemci dávky povinnost vrátit částky, které mu byly neprávem vyplaceny jeho zaviněním, tj. vědomým přijímáním nenáležících částek nebo uvedením nepravdivých nebo zkreslených údajů. Promíjí se povinnost vrátit přeplatek menší než 100 Kč vzhledem k nepochybnému nároku na výši nákladů, které by vznikly v souvislosti s jejím vymáháním.

K § 28

Ustanovení navazuje na osobní rozsah stanovený v § 3 a ustanovení § 25 odst. 2. Požádá-li o poskytnutí příspěvku na mobilitu nebo příspěvku na zvláštní pomůcku občan členského státu Evropské unie, který je na území České republiky hlášen k pobytu, je třeba současně s posouzením nároku na příspěvek zkoumat, zda se nestal neodůvodnitelnou zátěží systému dávek pro osoby se zdravotním postižením.

Je stanovena skupina osob, které není možné považovat za neodůvodnitelnou zátěž systému, i když je jim poskytována některá z uvedených dávek, neboť jsou na území České republiky výdělečně činné, popřípadě byly delší dobu výdělečně činné.

Systémem bodového ohodnocení se stanoví postup posouzení z hlediska zátěže pro sociální systém v ostatních případech. Orgánu příslušnému k posuzování, zda je osoba neodůvodnitelnou zátěží systému, se ponechává určitá míra správního uvážení, aby mohly být vzaty v úvahu všechny individuální okolnosti daného případu. Zejména se ukládá přihlížet k vazbám na osoby blízké.

Právní předpisy EU používají pojem „neodůvodnitelná zátěž“ sociálního systému členského státu pro posouzení trvání práva pobytu některých kategorií osob v daném

členském státě, tento pojem však blíže nedefinují (viz např. článek 7 odst. 1 písm. b) směrnice 2004/38/ES). Vodítkem jsou v tomto případě judikáty ESD, ze kterých vyplývá, že u neaktivních osob trvá jejich oprávnění k pobytu po tu dobu, po kterou splňují podmínky jeho vzniku (viz článek 14 odst. 2 směrnice 2004/38/ES) - tzn., mají dostatečné prostředky, aby se nestali zátěží systému sociální pomoci v hostitelském státě. Pokud se jí stanou, má dle práva EU stát možnost přijmout opatření k ukončení práva pobytu dotčené osoby.

Rovněž se stanoví oprávnění příslušného orgánu provádět posuzování osoby, zda je neodůvodnitelnou zátěží systému, opětovně, pokud se změnila její sociální poměry. Nejsou stanoveny konkrétní okolnosti, za kterých má k opětovnému posuzování dojít, a je ponecháno na uvážení příslušného orgánu, zda opětovně posouzení provede, neboť směrnice 2004/38/ES výslovně vylučuje systematické opětovné zkoumání, zda je osoba neodůvodnitelnou zátěží.

Navrhované ustanovení dále ukládá povinnost správním úřadům, orgánům sociálního zabezpečení, Policii České republiky, obcím a zaměstnavatelům uvedených osob poskytnout na vyzvu příslušného orgánu údaje, které budou nezbytné ke konkrétnímu posuzování. Půjde o údaje, které jsou buď důvodem pro to, že tyto osoby za neodůvodnitelnou zátěž systému nelze považovat (výdělečná činnost, účast na nemocenském nebo důchodovém pojištění), popřípadě jde o údaje, podle nichž se stanoví bodové ohodnocení osob. Zároveň je upravena povinnost Ministerstva vnitra sdělit příslušnému orgánu ukončení přechodného pobytu, aby tento orgán mohl zastavit výplatu dávek. Tato povinnost souvisí s povinností krajské pobočky Úřadu práce, stanovenou v § 106 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., neprodleně oznamovat Ministerstvu vnitra skutečnost, že se cizinec stal neodůvodnitelnou zátěží systému (změna § 106 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. je navržena v části osmé - § 44).

K § 29

Údaje, které jsou zjišťovány pro účely řízení o dávky pro osoby se zdravotním postižením, jsou vedeny v informačním systému, který je součástí jednotného informačního systému práce a sociálních věcí, jehož správcem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Současně se stanoví údaje, které pro účely řízení o těchto dávkách lze zjišťovat nebo ověřovat z registrů, jejichž správcem je Ministerstvo vnitra.

K § 30 a 31

Upravuje se povinnost mlčenlivosti při provádění zákona ve vymezených případech. Upravují se rovněž pravidla pro sdělování údajů týkajících se osob, kterým jsou poskytovány dávky podle tohoto zákona, a pravidla pro využívání zobecněných informací a souhrnných údajů.

K § 32

Jednou z podmínek nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku je, že žadatel o tuto dávku může konkrétní zvláštní pomůcku využívat ve svém sociálním prostředí. K ověření splnění této podmínky se stanoví oprávnění zaměstnanců Úřadu práce (a pro účely odvolacího řízení zaměstnanců Ministerstva práce a sociálních věcí), vstupovat do obydlí žadatele o dávku. Dále se v souvislosti s řízením o příspěvku na zvláštní pomůcku bude zjišťovat, jaké další pomůcky a předměty žadatel o dávku využívá, popřípadě celkové majetkové a sociální poměry. Realizace tohoto oprávnění je podmíněna souhlasem žadatele o dávku.

K § 33 a 34

Podle zákona o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, jehož novela je obsažena v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se sjednocením výplaty nepojistných sociálních dávek, bude Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky vydávat osobám vedeným v jednotném informačním systému práce a sociálních věcí sociální karty. U osob, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány za osoby závislé na pomoci jiné osoby v některém ze čtyř stupňů závislosti, a mají tedy nárok na příspěvek na péči, a u osob, u kterých byla zjištěna neschopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace v souvislosti s řízením o příspěvku na mobilitu podle tohoto zákona, bude sociální karta současně sloužit jako průkaz TP, ZTP nebo ZTP/P. Tyto průkazy budou vydávány jak osobám nově vstupujícím do systému příspěvku na péči nebo příspěvku na mobilitu, tak při splnění stanovených podmínek i dosavadním držitelům těchto průkazů vydaných podle dosavadní právní úpravy, a to po skončení doby jejich platnosti. Na rozdíl od dosavadní právní úpravy nebude o poskytnutí těchto průkazů samostatně rozhodováno, ale budou vydávány současně s rozhodnutím o příspěvku na péči nebo o příspěvku na mobilitu podle § 6 odst. 1.

Dále zákon upravuje pro držitele těchto průkazů některé nároky upravené dosud vyhláškou č. 182/1991 Sb., s výjimkou těch nároků, které jsou upraveny zvláštními zákony, resp. cenovým výměrem Ministerstva financí, a úprava stanovená vyhláškou byla ve vztahu k těmto zvláštním předpisům duplicitní. Další nároky držitelů těchto průkazů upravují zvláštní zákony, jejichž novelty souvisejí se zavedením nových průkazů jsou součástí návrhu zákona, a zaručují tak, že k nedojde k omezení dosavadních výhod pro osoby se zdravotním postižením.

K § 35

Ministerstvo práce a sociálních věcí upraví vyhláškou seznam druhů typů zvláštních pomůcek, dovednosti vodícího psa a vzor služebního průkazu zaměstnanců Úřadu práce České republiky a Ministerstva práce a sociálních věcí pro účely ověření některých skutečností v řízení o příspěvku na zvláštní pomůcku.

K § 36

K odstavcům 1 až 5

Určují se právní předpisy, podle kterých se dokončí řízení o dávkách sociální péče a mimořádných výhodách, která nebyla pravomocně skončena před nabytím účinnosti tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že v důsledku zrušení zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, se ruší kompetence orgánů Ministerstva obrany k poskytování dávek sociální péče poživatelům důchodů z důchodového pojištění vojáků z povolání, dokončí řízení neschopná orgány Ministerstva obrany Úřad práce České republiky, resp. Ministerstvo práce a sociálních věcí v případě odvolacích řízení.

K odstavci 6

Navrhované opatření navazuje na zavedení nových dávek pro osoby se zdravotním postižením. Dosavadní opakující se dávky sociální péče – příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže a příspěvek úplně nebo prakticky nevidomým občanům – poskytované podle vyhlášky č. 182/1991 Sb. náležejí naposledy za měsíc prosinec 2011.

Příspěvek úplně nebo prakticky nevidomým občanům byl poskytován vlastníkem vodícího psa na krmivo pro tohoto psa. Dávka na tento účel nebude nadále samostatně vyplácena; je však umožněn souběh příspěvku na mobilitu (měsíčně 400 Kč) a příspěvku na zvláštní pomůcku (na pořízení vodícího psa – cca 200 000 Kč). Přitom obě tyto dávky poskytují osobě se zrakovým postižením pomoc v oblasti mobility.

Navrhuje se zrušit příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže, neboť pominuly věcné důvody pro jejich poskytování. Cena bydlení je dlouhodobě dána jinými skutečnostmi. Příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu vznikl na základě výstavby prvních bezbariérových bytů v lokalitě Kladno-Kročehlavy (tzv. byty zvláštního určení). Tyto byty měly s ohledem na potřeby svých uživatelů vyšší obytnou podlahovou plochu než srovnatelné běžné byty. Tehdejší předpisy upravující stanovení výše nájemného vycházely z metrů čtverečných obytné plochy bytu připadajících na jednu osobu, a to ve výši 12m², přičemž se připočítávalo 8m² na kuchyň. Pokud rodina o počtu čtyř osob obývala byt o výměře 65m², bylo počítáno 9m² jako nadměrná plocha, která ve výši nájemného byla hodnocena více než předpisem stanovená plocha. Proto byl na základě požadavku tehdejšího Svazu invalidů koncipován příspěvek občanům těžce zdravotně postiženým na úhradu nadměrných metrů v nově budovaných bezbariérových bytech. Občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí se tak poskytoval opakující se peněžní příspěvek ve výši rozdílu mezi běžnou úhradou za užívání bytu a úhradou zvýšenou z důvodu bezbariérovosti. Protože došlo k úpravám výpočtu nájemného (nebyly již brány v úvahu nadměrné metry), byla v souvislosti s přijetím zákona o státní sociální podpoře upravena výše příspěvku na částku 400 Kč, odpovídající určitému poměru tehdy platné částky na domácnost ze životního minima. V rámci přípravy zákona o pomoci v hmotné nouzi bylo doporučeno uvedený příspěvek zrušit, protože byla koncipována nová dávka doplatek na bydlení, která doplňovala příspěvek na bydlení ze státní sociální podpory. S ohledem na nesouhlas organizací zdravotně postižených byla tato dávka i přes její dnes již symbolickou výši a i přes to, že pro její další existenci, nebyly věcné důvody, zachována. Dalším problémem je vymezení pojmu bezbariérový byt, původní byt zvláštního určení již právně neexistuje, běžné byty jsou „zkolaudovány“ jako bezbariérové, kde vůbec žádný důvod k poskytování není. Od vzniku příspěvku na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže vznikly další dávky reagující na oblast bydlení (státní sociální podpora – příspěvek na bydlení a pomoc v hmotné nouzi – doplatek na bydlení). Omezení, která se aktuálně navrhují u příspěvku na bydlení a doplatku na bydlení, se osob se zdravotním postižením (výslovně i osob, na které byl zaměřen příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže) nebudou týkat.

K odstavci 7

Navrhuje se, aby po dobu maximálně dvou let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zůstaly v platnosti průkazy osvědčující mimořádné výhody, které byly vydány podle právních předpisů účinných před 1. lednem 2012. Po uplynutí doby jejich platnosti budou tyto průkazy nahrazeny sociální kartou, která bude současně sloužit jako průkaz TP, ZTP nebo ZTP/P. Tyto průkazy budou náležet osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupních I až IV a dále osobám, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace. Tyto nové průkazy budou i nadále osvědčovat nárok na výhody, které vyplývají těmto osobám ze zvláštních právních předpisů i z tohoto zákona.

K odstavci 8

Pokud osoby uvedené v tomto bodu požádají v době, po kterou zůstává v platnosti průkaz mimořádných výhod, o příspěvek na mobilitu, považuje se podmínka neschopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace za splněnou. V řízení o příspěvku na mobilitu nebude v těchto případech posuzován zdravotní stav.

K odstavci 9

Ustanovení vylučuje možnost zpětného uznání dávky sociální péče podle dosavadních právních předpisů, pokud bude uplatněna až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

K odstavcům 10 a 11

Závazky příjemců dávek sociální péče vzniklé podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti tohoto zákona. Jedná se zpravidla o povinnost vrátit dávku nebo její část, pokud nastane některá ze situací uvedených v příslušném ustanovení vyhlášky č. 182/1991. Tato ustanovení stanoví zpravidla pětiletou lhůtu, po kterou např. příjemce dávky nesmí prodat zvláštní pomůcku nebo motorové vozidlo apod. Obdobně to platí i pro smlouvy o půjčce.

K odstavci 12

Příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla může být opětovně poskytnut po uplynutí 60 kalendářních měsíců od předchozího poskytnutí tohoto příspěvku. Stejná lhůta (5 let) je pro poskytnutí obdobného příspěvku stanovena i v právní úpravě účinné do 1. ledna 2012. Závazky vyplývající příjemcům na základě poskytnutí tohoto příspěvku zůstávají v platnosti i po 31. prosinci 2011. Proto lze těmto osobám poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla podle nové právní úpravy až po skončení běhu lhůty stanovené v dosavadní právní úpravě. Toto ustanovení zachovává rovné podmínky pro žadatele o tento příspěvek.

K odstavci 13

Výkon rozhodnutí v oblasti dávek pro těžce zdravotně postižené občany podle dosavadních právních předpisů dokončí dosud příslušné obecní úřady s ohledem na to, že výnos z výkonu rozhodnutí je příjmem rozpočtu obce. Výkon rozhodnutí zahájený orgány Ministerstva obrany dokončí Úřad práce České republiky.

K odstavci 14

Ustanovení řeší postup při předávání spisové dokumentace na nově příslušné správní orgány.

K odstavci 15

Stanoví způsob výplaty dávek na přechodnou dobu do dne vydání sociální karty, která bude plnit platební funkci, oprávněné osobě.

K § 37

V souvislosti s navrhovanou právní úpravou se zrušují dosavadní právní předpisy, které upravují poskytování dávek sociální péče. Jedná se o zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky

v sociálním zabezpečení, a prováděcí vyhlášky č. 182/1991 Sb., č. 149/1988 Sb. a č. 128/1975 Sb., a to včetně novel těchto právních předpisů.

K § 38, 40, 41, 43 a 45

Jedná se o legislativně technické úpravy v souvislosti se zavedením sociální karty, která bude současně sloužit jako průkaz TP, ZTP a ZTP/P, a nahradí dosavadní průkazy osvědčující přiznání mimořádných výhod pro těžce zdravotně postižené občany.

K § 39

V návaznosti na vznik nových dávek pro osoby se zdravotním postižením je třeba změnit i ustanovení § 8 zákona č. 582/1991 Sb., které upravuje působnost okresních správ sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu.

K § 42

K bodu 1

Jedná se o legislativně technickou úpravu v souvislosti se zavedením sociální karty, která bude současně sloužit jako průkaz TP, ZTP a ZTP/P, a nahradí dosavadní průkazy osvědčující přiznání mimořádných výhod pro těžce zdravotně postižené občany.

K bodu 2

Vzhledem k tomu, že příspěvek na provoz motorového vozidla poskytovaný podle dosavadních právních předpisů je jednou z dávek, které byly sloučeny do příspěvku na mobilitu, podmínka pobírání příspěvku na provoz motorového vozidla pro účely osvobození od zpoplatnění pozemní komunikace při přepravě onkologicky nemocných dětí se zrušuje.

K § 44

Změna zákona č. 326/1999 Sb. souvisí s úpravou posuzování neodůvodnitelné zátěže systému dávek pro osoby se zdravotním postižením.

K § 46

K bodům 1 a 3

V souvislosti se zavedením sociální karty, jejíž právní úprava je obsažena v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se sjednocením výplaty nepojistných sociálních dávek, a náhradou průkazu mimořádných výhod novými průkazy se upravují i příslušná ustanovení zákona o správních poplatcích. Vydání sociální karty nepodléhá správnímu poplatku, zpoplatněno je pouze její nové vydání v případě ztráty, poškození, odcizení nebo zničení. Výše správního poplatku je stanovena s ohledem na to, zda je nová karta vydána v obvyklé lhůtě 30 dnů nebo zda je na žádost držitele sociální karty vydána v kratší lhůtě.

K bodům 2 a 4

Jedná se o legislativně technickou úpravu v souvislosti se zavedením sociální karty, která bude současně sloužit jako průkaz TP, ZTP a ZTP/P, a nahradí dosavadní průkazy osvědčující mimořádné výhody.

K § 47

Jedná se o legislativně technickou úpravu zákona o životním a existenčním minimu související s nahrazením dávek sociální péče příspěvkem na mobilitu a příspěvkem na zvláštní pomůcku.

K § 48

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi souvisí se zrušením dávek sociální péče podle vyhlášky č. 182/1991 Sb. a jejich nahrazením příspěvkem na mobilitu a příspěvkem na zvláštní pomůcku.

K § 49

Navrhuje se, aby zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2012, stejně jako další opatření navrhovaná v jiných právních předpisech v rámci „Sociální reformy 2011“. Dřívější účinnost se navrhuje u některých přechodných ustanovení, která zejména stanoví povinnost informovat příjemce dávek o zrušení těchto dávek k 1. lednu 2012.